

Gratis læseprøve

*Jeg vil give
dig verden*

Chufó Lloréns

Oversat af Liv Camilla Skjødt

GRATIS LÆSEPRØVE

Chufo Lloréns

Jeg vil give dig verden

Original titel: Te daré la tierra

© Chufo Lloréns, 2008

© Random House Mondadori S.A., 2008

© Jentas, 2010

Tryk: Vibehus bogtryk

ISBN 978-87-7677-201-7

www.jentas.dk

Dagen begyndte at gry over havet, og Barcelona strakte sig som en håbefuldt jomfru morgenen efter hendes bryllupsnat. Fiskerbådene vendte tilbage mod land med dynger af sølvblanke fisk, og fiskernes glade hilsner blandede sig med spas og løjer, når en fisker blev klar over, at rivalens fangst var mindre end hans egen.

Det vrimlede med bønder, slaver, tiggere, gejstlige og købmænd på den enorme markedsplads i Castellvell. Der var forskellige transportmidler, såsom tunge vogne trukket af okser, overdækkede vogne med fire hjul og fyldt med kasser, som var fastgjort med reb, foruden muldyr og heste. Vogne og dyr bragte alverdens ting og sager med sig for at gøre en god handel ved at bytte eller sælge noget på markedet ved bymuren. Den eneste fordel ved denne byport i forhold til Regomir-porten, der lå ved skibsværkstederne, var, at lugtene, der sivede fra markedsvarerne, var til at holde ud. Ved den anden byport var stanken uudholdelig, for det var herigennem man transporterede al fisk til byen. Når sommeren nærmede sig, blev stanken værre på grund af det slam, som løb fra kysten op til Cagalell-renden, og værre endnu når der blev hvirvlet op i bundfaldet, når man åbnede kanalen ud til havet

for at rense den. Skildvagterne ved byportene, som svedte under deres ringbrynjer, brystharnisker og hjelme, havde ingen fine fornemmelser, når det gjaldt folket: De greb gerne til pisken for at få styr på den store menneskehob, eller de brugte skaffet på hellebarden til at slå på hvem som helst, der skabte uro. Alle kneb gjaldt, så længe det fik horden af folk og fæ til at bevæge sig fremad. Når der var uenighed om rækkefølgen i køen, slog det aldrig fejl at hive brokkehovederne ud og sende dem ned bagerst i køen, ledsaget af skældsord og forbandelser.

Al denne trafik frem og tilbage medførte, at mændene ved acciseboden skulle opkræve en afgift for varerne, som var fastsat af byens oldermænd og skulle gå til greven. Han ville bruge indtægten til at anlægge Rec Comtal-kanalen, der skulle føre vand fra Besós-floden ind til byen, for det var den forbedring, man på den tid påtænkte at lave i Barcelona.

En ung middelhøj mand kom ridende midt i mængden på en god, rødskimmel-hest, som var kastreret og rolig. Hans hud var vejrbitd som hos en voksen mand; vind og vejr havde mejslet dybe furer i hans ansigt. Øjnene var brune, håret langt og sort. Det så ud til at være en tiltalende mand. Han havde en iøjnefaldende fremstående og kløftet hage, der afslørede en stædig karakter

og en stærk vilje, og det kunne sættes i relation til mandens slægt, for denne ejendommelighed lå til hans familienavn: Hans navn var Martí Barbany. Over hestens kryds hang to sække, som hver var bundet fast til sadlen med en læderrem. Han ventede tålmodigt på, at det skulle blive hans tur, mens han klappede rødskimmelen på halsen. Fra tid til anden tog han sig til brystet for at sikre sig, at lommen stadig var på sin plads, for her havde han foruden sine kostbarheder gemt det brev, som hele hans fremtid afhang af. Han var klædt i lange bukser, som var stukket ned i galocherne, der var bundet stramt om læggene med lædersnører, en vævet skjorte og en kipervævet frakke til at trække over hovedet. Den nåede ham til lårene og var bundet stramt ind til taljen med et læderbælte. På fødderne bar han støvletter af hjorteskind og på hovedet en grøn hue, som dem rovfugleopdrætterne brugte.

Folkemængden bevægede sig kun ganske langsomt fremad, og det tvang igen hans tanker hen på beslutningen om at forlade sit fædrene hjem. Han var stadig i tvivl, om han havde gjort ret i at forlade det på denne måde og under disse omstændigheder.

Rejsen havde varet i tre dage. Den var begyndt ved grænsen til Empúries og skulle med Guds

hjælp ende i Barcelona. På dette tidspunkt var han slet ikke i stand til at forestille sig de snørklede veje, han skulle følge i mange, mange år fremover, eller den usædvanlige begivenhed, som skæbnen snart ville byde ham. Tankerne ledte ham tilbage til fjerne og elskede egne. Martí var blevet født i et distrikt nær Empúries på en landejendom, som den storsindede grev Hugo havde overdraget hans familie. Familien stammede fra Conflent ved grænsen til Cerdanya, og to generationer tidligere havde den vist sin gode vilje som vasaller ved at oprense den tildelte skov: De mange nedfaldne blade havde forvandlet sig til tolv *feixas* og tre *mundinas* dyrkningsjord. Martí var det eneste barn af ægteskabet mellem Guillem Barbany de Gorb og Emma de Montgrí, et ulige ægteskab, som kvindens familie helst havde været foruden. For Guillem Barbany var blot en lykkeridder, en slægtning til regentinden, Ermesenda de Carcassonne, såvel som hendes afdøde ægteemand, grev Ramón Borrell de Barcelona, havde været en slægtning. Guillem Barbany havde derfor været tvunget til deltage i rov ved fronten og plyndringer af små, øde landejendomme foruden strejftogter i de områder, der hørte under den mauriske konge af Lleida. Det foregik uden grev Mir Geribert, der havde ladet sig udråbe til fyrste af Olèrdola. Martí's mor, derimod,

var ud af en velhavende familie fra hovedbyen Garrotxa, men den vendte hende ryggen, da hun tilsmudsede sit eget ry og rygte ved at gifte sig med denne lykkeridder, som ikke blev anset for andet end en fredløs landevejsrøver. Hans mor, som var den ældste i en søskendeflok uden drenge og derfor skulle arve forældrene, blev gjort arveløs, og familiens arvegods blev doneret til abbediet Cluny, der var det vigtigste på egnen. Det havde været Emmas ønske, at Martí ville vælge kirkens vej, men hans kald førte ham ikke i retning af alteret. I erindringen dukkede den kære skikkelse af hans farfar altid op, for han havde lige fra Martí's barndom været et vigtigt forbillede. Den gamle haltede svært på venstre ben, men talte aldrig om årsagen hertil. Når Martí allerede som lille var begyndt at beklage sig over, at hans far aldrig var hjemme, men ville bruge hele sit liv i krig, forsvarede den gamle ham altid. Han sagde, at mange mænd måtte opfylde deres pligt og løse de opgaver, det nu engang var blevet dem pålagt at løse og tvunget af livets omstændigheder. Denne og mange andre samtaler fik en ende, da en hjerneblødning forvandlede den gamle til en savlende tosse, der langsomt sygnede hen ved hjemmets store ildsted. En aften, da de kom hjem fra marken, fandt de ham død. Han var krøllet sammen som en lille fugl. Den følgende

dag lagde de ham på en vogn med massive hjul og kørte ham til kirkegården i Castelló, der grænsede op til kirkens *sagrera*. Efter den velkendte bøn for den afdøde, begravede de ham omgivet af hjertevarme naboer og venner, som fulgte ham dette sidste og sørgelige stykke vej. Hans mor stod for højtideligheden. Martí mindedes, at det havde været den første store sorg i hans liv. Han var bare seks år gammel, og fra det øjeblik vidste han med sikkerhed, at hans liv ikke skulle begrænses til, at han tog til markeder og markedsfester på egnen for at sælge familiens afgrøder. Han ville ikke knokle sig halvt ihjel fra solopgang til solnedgang, som hans farfar havde gjort, for til sidst at ende under en bunke jord, mens en præst messede Davids halvtredsindstyvende salme.

Barndomsårene gik, og angsten for at gøre sig nye opdagelser i livet voksede i Martí. Hans mor, der fik flere og flere sølvgrå hår på hovedet, stod fast på, at han et par gange om ugen skulle tage Muley, et gammelt, stakåndet æsel, som ikke længere blev brugt til noget, og ride hen til landsbyens sognepræst. Hun håbede, at han på den måde ville knytte et stærkere bånd til kirken. Don Sever, som besad kanonikatet i Vilabertrán, havde indvilliget i at lære ham de fire forskrifter og den grundlæggende sproglære mod en sølle betaling

i form af afgrøder fra familiens jord, og nu og da en kylling eller en kanin. Så han måtte igennem katekismen og helgenernes liv, der var beskrevet i de lærde hagiografers skrifter, som den gode mand gav Martí, for at det skulle vække et kald i drengen. Sognepræsten påtog sig glædeligt opgaven af frygt for, at man ville fjerne ham fra den gerning, han var så optaget af.

- Martí, sagde den gode mand, hvis du er flittig, kan du blive en af kirkens mænd. Husk på, at en abbed eller en biskop er mindst ligeså betydningsfuld som en greve eller en markis, og du er meget kvik ...

Og mens den gode mand opfyldte sin frivillige forpligtelse og arbejdede med drengens dannelse, spiste de sammen i præsteboligen. Den gode mand lærte Martí om høflighed, belevenhed og god opførsel, og om hvordan man opfører sig ved bordet, uanset hvor indbildsk det kunne virke. Det var dermed også afslutningen på de spændende udflugter på æslet helt ud til Rosas-bugten og de formidable svømmeture med hans to venner Felet og Jofre i områdets vandfyldte grotter, hvor fantasien tog dem med ud på eventyr. De skjulte sig gerne i sivene ved bredden for at iagttage tilfældige piger tage deres kjoler og skørter af for at soppe i vandkanten, mens de grinede og legede.

Martí, min dreng, selvom du altid har været faderløs, så er du nu for alvor uden en far. Han er død, og det skete, mens han beskæftigede sig med det, han satte højest, nemlig krigen. Den eneste arv, han efterlader sig, er en ring i min forvaring, som jeg skal give dig, når du fylder atten år. Før den dag oprinder, vil jeg få besked om, hvad du skal gøre med den, og hvor du skal tage hen.

Selvom den faldne mand var hans far, følte han hverken sorg eller bedrøvelse. Uden helt at vide hvorfor satte han sig op i sengen og omfavnede sin mor. Rystelserne i det svære bryst fortalte ham, at denne stærke kvinde, som altid havde passet på ham, græd.

Selv samme nat besluttede han, at han en skønne dag ville rejse væk. Han ville ikke affinde sig med en tilværelse som bonde resten af livet. Han havde store ambitioner, og hvis ikke han tog af sted, ville han have udsigt til en meget beskeden fremtid. Men inden han skulle rejse derfra, lå der endnu mange begivenheder foran ham, for mennesket kan sætte sig et mål, men alting afhænger i sidste ende af skæbnen.

Da han fyldte atten, gav hans mor ham ringen og

et kortfattet pergament, som uden hans vidende var blevet bragt til huset forholdsvis kort tid forinden. Herpå stod et navn og et bestemmelsessted i Barcelona.

- Hør min søn, for en måned siden kom en mand hertil med dette pergament, som jeg fik besked på at give til dig, når du fyldte atten år. Heri kan du læse, hvad du skal gøre, når du når frem til byen. Det er en slags passerseddel, som vil åbne dørene til den person, der har sendt det, hvis jeg har forstået det rigtigt. Nu er du en voksen mand, og selvom jeg af egoistiske grunde helst ville bede dig om at blive her ved min side, så ved jeg, at jeg som din mor skal støtte dig i at tage af sted og ikke lægge mig imellem dig og din skæbne. Jeg vil ikke stå i vejen, så tag af sted og se dig ikke tilbage. Her har du ikke mere at gøre.

- Mor, jeg har ventet på det så længe, men der er ikke noget, som ikke kan udsættes et par måneder. Det nærmer sig høsttid, og jeg vil ikke lade jer alene om dette arbejde. Når jeg kommer tilbage mor, for jeg sværger på, at jeg kommer tilbage, vil jeg have været tro mod alt det, du har lært mig. Kommer jeg ikke tilbage, er det fordi, jeg er død i min stræben.

Da dagen kom, hvor han måtte tage afsked, omfavnede han den hårdhudede kvinde, der trods

sine tårer bevarede sin evindelige sjælsstyrke, og tog af sted på sit eventyr. Han vendte sig om en sidste gang og så, at skikkelserne af hans mor, ammen Tomasa og Mateau efterhånden blev mindre og mindre, men i hans hjerte voksede de sig større og større. Han satte fart i hesten, og til lyden af hovenes taktfaste rytme fjernede han sig fra alt det, der indtil dette øjeblik havde udgjort hele hans verden. Han var atten år og tre måneder.